

Parenteel van Gerard I van Wezemaal.

Gerard van Wezemaal voerde de titel heer te Bergen op Zoom sinds 1287.

Hertog Jan IV van Brabant beleende op 25 maart 1419 Oda van Boutersem met de heerlijkheid Bergen op Zoom c.a. Deze zag in het volgende jaar van haar aanspraken af.

Hertog Philips van Bourgondië beleende op 4 september 1494 Hendrik van Glymes, bisschop van Kamerijk, met de heerlijkheid. Deze zag bij overeenkomst van 24 september d.a.v. van zijn rechten af.

Het Markizaat werd door de Staten-Generaal op 14 februari 1582 geconfisceerd. Op dezelfde datum beleenden de Staten van Brabant Willem van Oranje, op 21 oktober 1585 Maurits.

De Staten-Generaal beleenden op 10 februari 1623 prins Maurits van Oranje; op 19 mei 1625 Frederik Hendrik; op 19 maart 1647 Willem II van Oranje.

Door de Koning van Spanje werd Albert van den Bergh op 23 augustus 1641 met Bergen op Zoom beleend; in 1643 Beatrix van Cusance.

Op 23 september 1672 en op 23 december 1688 beleenden de Staten-Generaal prins Willem III.

Generatie I

- I. Gerard I van Wezemaal **Eerste heer te Bergen op Zoom (1287-1308/1309)** en Heer van Wezemaal, zoon van Arnold II van Wezemaal en Beatrix van Breda, overleden tussen augustus 1308 en dinsdag 12 maart 1309, trouwt met Mathilde van Strijen.

Uit dit huwelijk 2 zonen:

1. Gerard II van Wezemaal, geboren omstreeks 1275, overleden (minstens 72 jaar oud) tussen 1347 en 1349, volgt II [blz. 1].
2. Godfried van Wezemaal. *Heer van Sluizen*.

Generatie II

- II. Gerard II van Wezemaal *Heer van Schoten en Merksem*, zoon van Gerard I van Wezemaal (I) [blz. 1] en Mathilde van Strijen, geboren omstreeks 1275, overleden (minstens 72 jaar oud) tussen 1347 en 1349, trouwt met Margaretha (Margriet) van Borsele, dochter van Wolfert van Borsele.

Uit dit huwelijk een zoon:

1. Gerard III van Wezemaal, overleden voor 1335, volgt III [blz. 1].

Generatie III

- III. Gerard III van Wezemaal *heer van Merksem*, zoon van Gerard II van Wezemaal (II) [blz. 1] en Margaretha (Margriet) van Borsele, overleden voor 1335, trouwt (1) met Maria van Wilre *Vrouwe van Wuustwezel en in Brecht*.

Uit dit huwelijk een dochter:

1. Maria van Wezemaal, overleden na 1390, volgt IV [blz. 1].

Gerard III van Wezemaal *heer van Merksem*, trouwt (2) met Maria van Rasegem *Vrouwe van Ekeren*.

Uit dit huwelijk zijn geen kinderen bekend.

Maria van Rasegem *Vrouwe van Ekeren*, trouwt (1) met Gerard van Merksem.

Uit dit huwelijk geen kinderen.

Generatie IV

- IV. Maria van Wezemaal, dochter van Gerard III van Wezemaal (III) [blz. 1] en Maria van Wilre, overleden na 1390, trouwt met Hendrik I van Boutersem **heer te Bergen op Zoom (1352-C1370)**, Hendrik de VII van Battershem, zoon van Hendrik VI van Boutersem en Catharina van Gronsveld, overleden omstreeks 1370.

Uit dit huwelijk 4 kinderen:

1. Hendrik II van Boutersem, volgt V [blz. 2].

2. Gerard van Boutersem. *Heer van Merksem en Schoten*, overleden op woensdag 27 maart 1405, begraven te Brussel [vlaams-brabant, België], trouwt met Elisabeth van Lannoys, dochter van Mahieu van Lannoys en Maria van Gore. *Vrouwe van Rummen*. Uit dit huwelijk geen kinderen.
3. Margaretha van Boutersem *vrouwe van Brecht*, geboren omstreeks 1350, overleden (ongeveer 67 jaar oud) op zondag 17 augustus 1417, begraven te Brussel [vlaams-brabant, België], trouwt (1) met Gerard van Vorsselaar *burggraaf van Geldenaken*. Uit dit huwelijk zijn geen kinderen bekend, trouwt (2) met Arnold van Gaveren *heer van Liederkerke*, zoon van Arnold van Gaveren en Johanna van Rasseghem, geboren omstreeks 1350, overleden (ongeveer 64 jaar oud) omstreeks 1414. Uit dit huwelijk zijn geen kinderen bekend.
4. Maria van Boutersem, overleden in 1407, trouwt met Jan van Calsteren *heer van Linden en Oplinter*. Uit dit huwelijk geen kinderen.

Generatie V

- V. Hendrik II van Boutersem ***heer te Bergen op Zoom (C1370-1419)***, zoon van Hendrik I van Boutersem en Maria van Wezemaal (IV) [blz. 1], trouwt met Beatrix van Polanen, dochter van Jan II van Polanen en Oda van Horne-Altena, geboren omstreeks 1344, overleden (ongeveer 50 jaar oud) in 1394.
Uit dit huwelijk 3 kinderen:
1. Hendrik III van Boutersem, volgt VI [blz. 2].
 2. Oda van Boutersem, overleden op zaterdag 26 augustus 1420, begraven te Sint Maartensdijk, trouwt met Floris van Borsselen. *Heer van Zuilen en Sint Maartensdijk*, overleden op woensdag 13 februari 1422. Uit dit huwelijk geen kinderen.
 3. Maria van Boutersem, trouwt in augustus 1392 met Willem van Petershem. *Heer van Petershem en Oirschot*. Uit dit huwelijk geen kinderen.

Generatie VI

- VI. Hendrik III van Boutersem *Heer van Grimbergen en van Melijn*, zoon van Hendrik II van Boutersem (V) [blz. 2] en Beatrix van Polanen, trouwt met Johanna van der Aa *Vrouwe van Grimbergen*, dochter van Jan van der Aa en Isabella van Loon.
Uit dit huwelijk een dochter:
1. Johanna van Boutersem, overleden op zondag 5 december 1430, volgt VII [blz. 2].

Generatie VII

- VII. Johanna van Boutersem ***vrouwe van Bergen op Zoom (1427-1430)***, Grimbergen en Melet, dochter van Hendrik III van Boutersem (VI) [blz. 2] en Johanna van der Aa, overleden op zondag 5 december 1430, trouwt met Jan I van Glymes ***heer te Bergen op Zoom (1419-1427)***, Glymes, Grimbergen, Opvelpe en Walhain, drossard van Brabant, zoon van Jan van Glymes en Elisabeth de Grez, geboren omstreeks 1390, Blijde Inkomste op zaterdag 3 april 1419 te Bergen op Zoom, overleden (ongeveer 37 jaar oud) op zondag 7 oktober 1427 te Wouw.
Uit dit huwelijk 6 kinderen:
1. Jan II van Glymes, geboren op donderdag 9 oktober 1417, overleden (76 jaar oud) op vrijdag 7 september 1494 te Bergen op Zoom, volgt VIIIa [blz. 3].
 2. Jacoba van Glymes, overleden in 1462, volgt VIIIb [blz. 3].
 3. Hendrik van Glymes. *Heer van Melijn*, overleden in 1442.
 4. Philips van Glymes, gedoopt op vrijdag 21 juni 1422 te Bergen op Zoom. *Heer van Grimbergen*, overleden (ongeveer 47 jaar oud) in augustus 1469 te 's-Gravenhage, trouwt (ongeveer 21 jaar oud) in 1444 met Joanna van Hamele. Uit dit huwelijk zijn geen kinderen bekend.
 5. Antonius van Glymes, trouwt met Elisabeth van Zevenbergen, dochter van Arend van Zevenbergen en Maria van Rotselaar. Uit dit huwelijk zijn geen kinderen bekend.
 6. Elisabeth van Glymes, overleden omstreeks 1458, trouwt met Adriaan II van Kruiningen, zoon van Jan IV van Kruiningen en Maria Bloys van Treslong, overleden

omstreeks 1490. Uit dit huwelijk geen kinderen.

Algemene notities van: Adriaan II van Kruiningen.

heer van Kruiningen, Heenvliet, Hazerswoude en Woensdrecht, burggraaf van Zeeland.

Generatie VIII

VIIIa. Jan II 'metten Lippen' van Glymes **heer te Bergen op Zoom (1431-1494)**, en van Glymes, Opvelpe en Brecht, zoon van Jan I van Glymes en Johanna van Boutersem (VII) [blz. 2], geboren op donderdag 9 oktober 1417, Blijde Inkomste op zondag 1 maart 1440 te Bergen op Zoom, overleden (76 jaar oud) op vrijdag 7 september 1494 te Bergen op Zoom, trouwt (ongeveer 26 jaar oud) in 1444 met Margaretha van Sint-Simon, dochter van Wouter van Rouveroy en Joanna van Wavrin, overleden op zaterdag 15 april 1465 te Bergen op Zoom.

Uit dit huwelijk 13 kinderen:

1. Isabella van Glymes, geboren op donderdag 6 maart 1445, overleden (ongeveer 57 jaar oud) in 1503.
2. Maria van Glymes, geboren op dinsdag 11 augustus 1446, overleden (minstens 49 jaar oud) na zondag 15 september 1495.
3. Philips van Glymes, geboren op maandag 27 december 1447, overleden (27 jaar oud) op donderdag 25 november 1475.
4. Henricus van Glymes, geboren op vrijdag 20 juli 1449, kanunnik in 1473 te Luik [luik, België], coadjutor van de bisschop in 1479 te Luik [luik, België], Bisschop in 1480 te Kamerijk [nord, Frankrijk], kanselier van de orde van het Gulden Vlies in 1493, overleden (53 jaar oud) op dinsdag 7 oktober 1502 te Kamerijk [nord, Frankrijk].
5. Johanna van Glymes, geboren op donderdag 23 oktober 1451, overleden (66 jaar oud) op zaterdag 4 mei 1518, begraven te Amiens [somme, Frankrijk], trouwt met Adriaan van Mailly, zoon van Frederik van Mailly en Maria van Brabant. *Heer van Contry in Picardië*. Uit dit huwelijk geen kinderen.
6. Jan III van Glymes, geboren op vrijdag 15 oktober 1452 te Bergen op Zoom, overleden (79 jaar oud) op woensdag 20 januari 1532 te Brussel [vlaams-brabant, België], volgt IXa [blz. 4].
7. Antonius van Glymes, geboren op woensdag 4 juli 1455, Abt van Sint Marie in 1480 te Henegouwen [henegouwen, België], Abt in 1483 te Sint-Truiden [limburg, België], Abt van Sint Bertijns in 1493 te Sint-Omaars [pas-de-calais, Frankrijk], overleden (75 jaar oud) op donderdag 22 januari 1531 te Sint-Omaars [pas-de-calais, Frankrijk] *in de abdij Sint Bertijns*.
8. Michael van Glymes, geboren op maandag 29 september 1456, overleden (25 jaar oud) op woensdag 30 augustus 1482 te Huy [luik, België].
9. Cornelis van Glymes, geboren op donderdag 1 april 1458, overleden (ongeveer 49 jaar oud) in 1508, volgt IXb [blz. 4].
10. Leonardus van Glymes, geboren op dinsdag 6 november 1460, overleden (1 jaar oud) op woensdag 5 november 1462.
11. Jacobus van Glymes, geboren op dinsdag 23 september 1462, overleden (1 jaar oud) op donderdag 2 juni 1464.
12. Margaretha van Glymes, geboren op zondag 15 november 1463, overleden (2 maanden oud) op zondag 24 januari 1464.
13. Helena van Glymes, geboren op donderdag 6 april 1465, overleden (ongeveer 14 jaar oud) in 1480 te Mechelen [antwerpen, België] *als non in het klooster Bethaniën buiten de muren*.

VIIIb. Jacoba van Glymes, dochter van Jan I van Glymes en Johanna van Boutersem (VII) [blz. 2], overleden in 1462, trouwt met Hendrik II Corselaar van Wittem *heer van Beersel, Eigenbrakel, Ruisbroek, IJse en Plancenoit*, zoon van Hendrik I van Wittem en Margaretha van Edingen, overleden op vrijdag 14 juli 1454.

Uit dit huwelijk een zoon:

1. Hendrik III van Wittem, geboren in 1440, overleden (ongeveer 75 jaar oud) in 1515, volgt IXc [blz. 4].

Generatie IX

- IXa. Jan III van Glymes **heer te Bergen op Zoom (1894-1532)** en van Walhain, Bierbais, Glymes enz, zoon van Jan II 'metten Lippen' van Glymes (VIIIa) [blz. 3] en Margaretha van Sint-Simon, geboren op vrijdag 15 oktober 1452 te Bergen op Zoom, Verkozen in de orde van het Gulden Vlies op maandag 9 mei 1481, Blijde Inkomste op maandag 17 september 1494 te Bergen op Zoom, overleden (79 jaar oud) op woensdag 20 januari 1532 te Brussel [vlaams-brabant, België], begraven te Bergen op Zoom, trouwt met Adriana van Brimeu, dochter van Guy van Brimeu en Antoinetta van Rambures.
Uit dit huwelijk 7 kinderen:
1. Johannes van Glymes, geboren op donderdag 15 augustus 1489 te Wouw. *Heer van Walhain*, overleden (24 jaar oud) in januari 1514 te Brussel [vlaams-brabant, België], begraven te Bergen op Zoom, trouwt met Anna van Beveren, dochter van Philips van Bourgondië en Anna van Borssele. *Vrouwe van Veere en Vlissingen*, overleden in 1512. Uit dit huwelijk geen kinderen.
 2. Anna van Bergen, geboren op vrijdag 16 september 1492 te Wouw, overleden (48 jaar oud) op zaterdag 15 februari 1541 te Veere, trouwt (respectievelijk 16 en ongeveer 20 jaar oud) op vrijdag 18 juni 1509 te Bergen op Zoom met Adolf van Bourgondië, zoon van Philips van Bourgondië en Anna van Borssele, geboren in 1489. *Heer van Beveren, Veere, Vlissingen enz*, overleden (ongeveer 51 jaar oud) op zaterdag 7 december 1540. Uit dit huwelijk zijn geen kinderen bekend.
 3. Adriana van Glymes, geboren op zaterdag 9 maart 1495 te Wouw, overleden (29 jaar oud) op vrijdag 27 juni 1524, begraven te Idstein [hessen, Duitsland], trouwt met Philips van Nassau-Idstein, zoon van Adolf III van Nassau en Margaretha van Hannau, geboren in 1490 te Keulen [nordrhein-westfalen, Duitsland]. *Heer van Wiebaden*, overleden (ongeveer 68 jaar oud) op vrijdag 6 juni 1558. Uit dit huwelijk geen kinderen.
 4. Margaretha van Glymes, geboren op zaterdag 15 februari 1496 te Wouw.
 5. Johanna van Glymes, geboren op zondag 29 augustus 1497 te Wouw.
 6. Phillips van Glymes, geboren op woensdag 25 mei 1498 te Wouw, overleden in mei 1498 aldaar.
 7. Antonius van Glymes, geboren op zondag 13 mei 1500 te Wouw, overleden (41 jaar oud) op vrijdag 27 juni 1541 te Bergen op Zoom, volgt Xa [blz. 5].
- IXb. Cornelis van Glymes, zoon van Jan II 'metten Lippen' van Glymes (VIIIa) [blz. 3] en Margaretha van Sint-Simon, geboren op donderdag 1 april 1458. *Heer van Grevenbroek, Melijn, Schijndel, Berlicum, Heeswijk en Dinther*, overleden (ongeveer 49 jaar oud) in 1508, trouwt (ongeveer 22 jaar oud) in 1481 met Maria Margaretha van Zevenbergen *Vrouwe van Noordeloos en Heemskerk*, dochter van Arent van Strijen en Maria Vianen.
Uit dit huwelijk een dochter:
1. Margaretha van Glymes, geboren in 1481, overleden (ongeveer 70 jaar oud) in 1551, volgt Xb [blz. 5].
- IXc. Hendrik III Corsselaar van Wittem *heer van Beersel, Eigenbrakel, Ruisbroek, IJse en Plancenoit en baron van Boutersem. Kamerheer van keizer Karel V. Hij was een van de machtigste heren van zijn tijd*, zoon van Hendrik II Corsselaar van Wittem en Jacoba van Glymes (VIIIb) [blz. 3], geboren in 1440, verheven tot ridder in de Orde van het Gulden Vlies op dinsdag 26 mei 1491, overleden (ongeveer 75 jaar oud) in 1515, trouwt met Elisabeth van der Spout *vrouwe van Eerken*, geboren in 1450, overleden (ongeveer 53 jaar oud) in 1503.
Uit dit huwelijk 2 kinderen:
1. Isabeau Corsselaar van Wittem *vrouwe van Beersel en Petit-Roetulx*, geboren in 1473, gedoopt in 1508, trouwt (respectievelijk ongeveer 14 en ongeveer 22 jaar oud) in 1487 met Bernhard II van Orlay *heer van La Buchère, Messenburgh, Seneste, Rameru, La Folie en Tubeke*, geboren in 1465, overleden (ongeveer 40 jaar oud) in 1505. Uit dit huwelijk zijn geen kinderen bekend.
 2. Filips van Wittem, geboren in 1471, overleden (ongeveer 52 jaar oud) in 1523, volgt Xc [blz. 6].

Generatie X

- Xa. Antonius van Glymes **markies te Bergen op Zoom (1532-1541)**, graaf van Walhain, zoon van Jan III van Glymes (IXa) [blz. 4] en Adriana van Brimeu, geboren op zondag 13 mei 1500 te Wouw, verkozen in de orde van het Gulden Vlies op dinsdag 8 december 1531, Blijde Inkomste op vrijdag 24 juni 1532 te Bergen op Zoom, Markies in mei 1533, overleden (41 jaar oud) op vrijdag 27 juni 1541 te Bergen op Zoom, trouwt met Jacoba (Jacqueline) van Croÿ (*van Croÿ*), dochter van Hendrik van Croÿ en Charlotte van Chateaubriand, overleden omstreeks 1550. Uit dit huwelijk 6 kinderen:
1. Maria van Glymes, overleden op dinsdag 25 oktober 1538 te Brussel [vlaams-brabant, België], begraven te Bergen op Zoom.
 2. Anna van Glymes, geboren in november 1525, overleden (37 jaar oud) op zaterdag 15 juni 1563 te Bergen op Zoom.
 3. Jan IV van Glymes **markies te Bergen op Zoom (1541-1567)**, graaf van Walhain, geboren op maandag 6 februari 1528 te Nieuw Borgvliet, Blijde Inkomste op donderdag 13 juli 1550 te Bergen op Zoom, verkozen in de orde van het Gulden Vlies in 1556, overleden (39 jaar oud) op zondag 21 mei 1567 te Segovia [castillay leon, Spanje], begraven op vrijdag 1 september 1567 te Bergen op Zoom, trouwt met Maria van Lannoy, dochter van Jan van Molenbeke en Johanna de Linge-Barbançonçe. *Vrouwe van Molenbeke en Solre-Le-Chateau*. Uit dit huwelijk geen kinderen.
 4. Robert van Glymes *bisschop, heer van La Pierre, heer van Glymes, proost van Sint Pieter te Kassel*, geboren in september 1529, overleden (35 jaar oud) op woensdag 27 januari 1565 te Bergen op Zoom.
 5. Lodewijk van Glymes, gedoopt op maandag 5 augustus 1535 te Brussel [vlaams-brabant, België], overleden (ongeveer 27 jaar oud) op dinsdag 20 november 1562 te Bergen op Zoom.
 6. Mencia van Glymes, overleden in 1561, volgt Xla [blz. 6].

Algemene notities van: Lodewijk van Glymes.
heer van Merksem, Schoten en 's-Gravendeel.
heer van Bergen op Zoom.
heer van Vorselaar en Rethy.

Antonius van Glymes **markies te Bergen op Zoom (1532-1541)**, graaf van Walhain, een zoon:

1. Cornelis van Bergen bastaardzoon *heer van Ramsbeke*.
- Xb. Margaretha van Glymes, dochter van Cornelis van Glymes (IXb) [blz. 4] en Maria Margaretha van Zevenbergen, geboren in 1481, overleden (ongeveer 70 jaar oud) in 1551, trouwt (respectievelijk ongeveer 19 en ongeveer 30 jaar oud) in 1500 met Floris 'Fleurken Dunbier' van Egmont *graaf van Buren en Leerdam, heer van IJsselstein, Kortgene, Jaarsveld (vanaf 1518) en Sint-Maartensdijk. Hij was stadhouder van Gelre (1507-1511) en stadhouder van Friesland (1515-1518). Ook was hij heer van Eindhoven en Cranendonck (1521-1539)*, zoon van Frederik 'Schele Gijs' van Egmont en Aleida van Culemborg, geboren omstreeks 1470, overleden (ongeveer 69 jaar oud) op woensdag 25 oktober 1539. Uit dit huwelijk een zoon:
1. Maximiliaan van Egmont, geboren in 1509, overleden (ongeveer 39 jaar oud) op vrijdag 24 december 1548 te Brussel [vlaams-brabant, België], volgt Xlb [blz. 6].

Algemene notities van: Floris 'Fleurken Dunbier' van Egmont.
Vanaf het begin van de jaren 1490 was hij als kamerheer opgenomen in de hofhouding van Filips de Schone. Na diens overlijden zetelde Floris in de Hofraad van Margaretha van Oostenrijk, landvoogdes van de Nederlanden. In 1505 werd hij ridder in de Orde van het Gulden Vlies. Als stadhouder (1507-1511) vertegenwoordigde Floris de Habsburgse regering in die delen van Gelre die zij beheerste. Hij was op 3 juni 1515 aanwezig onder de edelen in Dordrecht bij de

inhuldiging van Karel van Spanje als 'graaf van Holland'. In 1515 werd hij de eerste stadhouder van Friesland. Hij raakte daarbij betrokken in de Gelderse Oorlogen en was onder andere aanwezig bij het beleg van Sneek, rond 1517-18 gaf hij het stadhouderschap van Friesland op. Floris was tevens legerleider: in 1523 werd hij als bevelhebber van een Bourgondisch leger aangesteld dat samen met Engelse troepen Frankrijk zou binnenvallen. In 1528 beleegert hij Harderwijk en verovert deze stad op de opstandige Geldersen. In 1536 was Floris kapitein-generaal van het leger dat opereerde in het noorden van de Lage Landen.

- Xc. Filips Corsselaar van Wittem *heer van Beersel, Eigenbrakel, Neerijse en Eerken, baron van Boutersem*, zoon van Hendrik III Corsselaar van Wittem (IXc) [blz. 4] en Elisabeth van der Spout, geboren in 1471, overleden (ongeveer 52 jaar oud) in 1523, trouwt (respectievelijk ongeveer 20 en ongeveer 21 jaar oud) in 1491 met Johanna van Halewijn, dochter van Johan II van Halewijn en Johanna van la Clyde, geboren in 1470, overleden (ongeveer 51 jaar oud) in 1521.
Uit dit huwelijk een dochter:
1. Johanna I van Wittem, geboren in 1495, overleden (ongeveer 49 jaar oud) op zaterdag 19 augustus 1544, volgt XIc [blz. 6].

Generatie XI

- XIa. Mencia van Glymes *vrouwe van Walhain en Braine-Alleux*, dochter van Antonius van Glymes (Xa) [blz. 5] en Jacoba (Jacqueline) van Croÿ, overleden in 1561, trouwt (Johan IX ongeveer 23 jaar oud) omstreeks 1558 met Johan IX van Merode *vrijheer van Merode en Petershem, graaf van Olen, heer van Perwijs, Duffel enz*, zoon van Hendrik I van Merode-Petersheim en Françoise van Brederode, geboren in 1535, overleden (ongeveer 66 jaar oud) op maandag 20 augustus 1601.
Uit dit huwelijk een dochter:
1. Maria Margaretha van Merode, gedoopt in 1560, overleden (ongeveer 28 jaar oud) in 1588, volgt XIIa [blz. 7].
- Johan IX van Merode *vrijheer van Merode en Petershem, graaf van Olen, heer van Perwijs, Duffel enz*, zoon van Hendrik I van Merode-Petersheim en Françoise van Brederode, trouwt (respectievelijk ongeveer 28 en ongeveer 21 jaar oud) (2) in 1563 met Margaretha van Pallant, geboren omstreeks 1542 te Culemborg, overleden (ongeveer 51 jaar oud) op woensdag 13 oktober 1593 te IJsselmonde.
Uit dit huwelijk zijn geen kinderen bekend.
- XIb. Maximiliaan van Egmont *graaf van Buren en van Leerdam en heer van IJsselstein, Jaarsveld en Sint-Maartensdijk. Ook was hij heer van Cranendonck en Eindhoven*, zoon van Floris 'Fleurken Dunbier' van Egmont en Margaretha van Glymes (Xb) [blz. 5], geboren in 1509, overleden (ongeveer 39 jaar oud) op vrijdag 24 december 1548 te Brussel [vlaams-brabant, België], trouwt met Françoise van Lannoy.
Uit dit huwelijk een dochter:
1. Anna (Tanneke) van Egmond, geboren in maart 1533 te Grave, overleden (25 jaar oud) op maandag 24 maart 1558 te Breda, volgt XIIb [blz. 7].
- XIc. Johanna I Corsselaar van Wittem, dochter van Filips Corsselaar van Wittem (Xc) [blz. 6] en Johanna van Halewijn, geboren in 1495, overleden (ongeveer 49 jaar oud) op zaterdag 19 augustus 1544, trouwt (respectievelijk ongeveer 20 en ongeveer 63 jaar oud) in 1515 met Eitel Frederik III van Hohenzollern-Hechingen *graaf van Hohenzollern-Hechingen*, zoon van Eitel Frederik II van Hohenzollern en Magdalena van Brandenburg-Altmark, geboren in 1452.
Uit dit huwelijk 7 kinderen:
1. Karel I van Hohenzollern, geboren in 1516 te Brussel [vlaams-brabant, België], overleden (ongeveer 60 jaar oud) op donderdag 18 maart 1576 te Sigmaringen [baden-württemberg, Duitsland], volgt XIIc [blz. 11].
 2. Frederik van Hohenzollern.
 3. Anna van Hohenzollern.
 4. Margaretha van Hohenzollern.
 5. Eitel Frederik van Hohenzollern, overleden in 1544.
 6. Felix Van van Hohenzollern, overleden in 1550.

7. Johanna van Hohenzollern, overleden in 1550, trouwt in 1539 met Jacob III Truchsess. Uit dit huwelijk zijn geen kinderen bekend.

Generatie XII

XIIa. Maria Margaretha van Merode *markiezin te Bergen op Zoom (1577-1588)*, gravin van Walhain, dochter van Johan IX van Merode en Mencia van Glymes (XIa) [blz. 6], gedoopt in 1560, Blijde Inkomste op vrijdag 24 februari 1578 te Bergen op Zoom, overleden (ongeveer 28 jaar oud) in 1588, trouwt (respectievelijk ongeveer 18 en ongeveer 28 jaar oud) op zaterdag 4 februari 1578 te Bergen op Zoom met Jan van Wittem *Johan IV Corsseelaar, baron van Boutersem, heer van Beersel*, zoon van Maximiliaan Corsseelaar van Wittem en Gillette van Halewijn, geboren omstreeks 1550, overleden (ongeveer 38 jaar oud) op zondag 1 mei 1588 te Wouw.

Uit dit huwelijk 3 dochters:

1. Maria Mencia van Wittem, geboren op zaterdag 29 augustus 1581 te Wouw, overleden (31 jaar oud) op zondag 28 juli 1613, volgt XIIIa [blz. 12].
2. Margaretha van Wittem, overleden op zaterdag 27 maart 1627 te Geldern [nordrhein-westfalen, Duitsland], volgt XIIIb [blz. 12].
3. Ernestina van Wittem, overleden op zondag 24 januari 1649 te Brussel [vlaams-brabant, België], volgt XIIIc [blz. 13].

Algemene notities van: Jan van Wittem.

Johan IV Corsseelaar van Wittem, beter bekend als Jan van Wittem (? , ca. 1550 - Wouw, 1 mei 1588), graaf van Zeebrugge, baron van Boutersem en heer van Beersel, was een Zuid-Nederlands edelman en militair, die tijdens de Tachtigjarige Oorlog aanvankelijk de Staatse, later de Spaanse zijde koos.

Jan van Wittem was een telg uit het huis Corsseelaar. Hij was de zoon van Maximiliaan Corsseelaar van Wittem en Gilette van Halewijn, vrouwe van Boezinge.

Eind 1577 was hij korte tijd militair gouverneur van Maastricht. In deze periode kon Jan van Wittem nog tot de Staatse partij gerekend worden. Zijn bestuur duurde slechts enkele maanden en kenmerkte zich door grote onrust. Herhaaldelijk drong hij bij de Staten-Generaal der Nederlanden aan op troepenversterking in Maastricht, maar dit had geen effect. Ook ondervond hij tegenwerking van de 23 ambachten van Maastricht. Op 25 november 1577 diende hij zijn ontslag in.

Op 12 december van hetzelfde jaar trouwde hij met Maria Margaretha van Merode, dochter van Johan IX van Merode, graaf van Olen, heer van Westerlo, Pietersheim, Diepenbeek, Perwijs, Herlaar, Duffel, Leefdaal, IJsselmonde en Ridderkerk (1530-1602) en Mencia van Glymes, vrouwe van Walhain en Eigenbrakel (1540-1561). Maria Margaretha was tevens de nicht en erfgename van Jan IV van Glymes van Bergen, markies te Bergen op Zoom. Het echtpaar Van Wittem - Van Merode bestuurde het markiezaat Bergen op Zoom slechts vier jaar. Twee weken na de inname van Breda door Claudius van Berlaymont op 28 juni 1581, begaf Jan zich naar die stad en zocht toenadering tot de hertog van Parma. Na hun openlijke keuze voor de Spaanse zijde, verklaarden de Staten van Brabant Jan van Wittem en Maria Margaretha van Merode van hun rechten op het markiezaat Bergen op Zoom vervallen. In december 1581 poogde Jan de door de opstandelingen overgenomen stad Bergen op Zoom met geweld terug te winnen. Kort daarop schonken de Brabantse Staten het markiezaat aan prins Willem van Oranje, en na diens dood in 1584 aan diens zoon Maurits. Een deel van het markiezaat, het land van Wouw en een groot deel van het Oostkwartier, bleven echter Spaansgezind. Het echtpaar vestigde zich op het kasteel van Wouw, waar ze beiden in 1588 overleden.

XIIb. Anna (Tanneke) van Egmond *gravin van Buren, Lingen en Leerdam; vrouwe van IJsselstein, Borssele, Grave, Cranendonck, Eindhoven, Jaarsveld, Kortgene, Sint-Maartensdijk en Odijk*, dochter van Maximiliaan van Egmont (XIb) [blz. 6] en Françoise van Lannoy, geboren in maart 1533 te Grave, overleden (25 jaar oud) op maandag 24 maart 1558 te Breda, begraven aldaar, trouwt (beiden 18 jaar oud) op zondag 8 juli 1551 te Buren met Willem I 'de Zwijger' van Nassau-Dillenburg *prins van Oranje, graaf van Nassau, Katzenelnbogen, Vianden, Dietz, Buren, Lingen en Leerdam, markies van Veere en Bergen op Zoom, Burggraaf van Antwerpen, Heer en baron van Breda, de Lek, Steenberg, Sichem, IJsselstein, Diest, Cuyk, Herstal, Grimbergen*,

Rumpst, Zundert, Gageldonck, Assche enz, zoon van Willem I 'de Rijke' van Nassau-Dillenburg "de Oude" en Juliana van Stolberg-Wernigerode, geboren op maandag 24 april 1533 te Dillenburg [hessen, Duitsland], overleden (51 jaar oud) op dinsdag 10 juli 1584 te Delft (*vermoord door Balthasar Gerards*), begraven aldaar *in de Nieuwe Kerk*.

Uit dit huwelijk 2 kinderen:

1. Filips Willem van Oranje-Nassau *prins van Oranje, graaf van Nassau, Katzenelnbogen, Vianden, Buren, Leerdam en Diest en baron van Breda*, geboren op zondag 19 december 1554 te Buren, overleden (63 jaar oud) op dinsdag 20 februari 1618 te Brussel [vlaams-brabant, België] (*ongetrouwd*).
2. Maria (Maaïke) *vernoemd naar de landvoogdes Maria van Hongarije van Oranje prinses van Oranje, gravin van Nassau, gravin van Buren en Leerdam*, geboren op dinsdag 7 februari 1556 te Breda, overleden (60 jaar oud) op maandag 10 oktober 1616 te Buren, begraven op zondag 23 oktober 1616 aldaar.

Algemene notities van: Anna (Tanneke) van Egmond.

Uit de brieven van Willem en Anna blijkt dat sprake is geweest van een goed huwelijk. De bijnaam die de prins had voor zijn vrouw was Tanneke. Anna stierf op slechts 25-jarige leeftijd en ligt begraven in een grafkelder onder het praalgraf van Engelbrecht II van Nassau in de Grote of Lieve Vrouwe Kerk in Breda.

Algemene notities van: Willem I 'de Zwijger' van Nassau-Dillenburg.

Enkele uren na de moord werd in Delft een vergadering van de Staten-Generaal gehouden. In de kantlijn van het verslag schreef iemand de laatste woorden van Willem van Oranje: "Mon Dieu ayez pitie de mon âme; Mon Dieu ayez pitie de ce pauvre peuple" (Mijn God, heb medelijden met mijn ziel. Mijn God, heb medelijden met dit arme volk).

Op 10 juli 1584 pleegde de Fransman Balthasar Gerards (die zich voordeed als de protestant François Guyon) zijn fatale aanslag. Oranje lunchte die middag met Rombertus van Uylenburgh, burgemeester van Leeuwarden, zijn zus, zijn vrouw en zijn dochter in het prinsenhof te Delft. Oranje wilde van deze Friese rechtsgeleerde in het bijzonder informatie over het unieke Friese rechtssysteem. Na deze maaltijd wilde Oranje de trap naar zijn slaap/werkkamer oplopen en werd van zeer korte afstand door Gerards met een pistool doodgeschoten. Oranjes laatste woorden waren volgens overlevering Mon Dieu, mon Dieu, ayez pitié de moi et de ce pauvre peuple, wat wordt vertaald als "Mijn God, Mijn God, heb medelijden met mij en met dit arme volk". Volgens een onderzoek dat in maart 2012 werd gepresenteerd, is het vrijwel zeker dat hij dit niet meer heeft kunnen zeggen. Met het schot dat Gerards loste kwamen drie kogels vrij, waarvan er een door het hart van Willem van Oranje ging. Die was vrijwel zeker op slag dood en dus niet in staat nog iets te zeggen. De onderzoekers baseerden zich onder meer op het oorspronkelijke Latijnse sectierapport dat Pieter van Foreest en Cornelis Busenius opstelden. De vertaling van het rapport is volgens historici eigenzinnig gedaan en strookt niet met het Nederlandstalige verslag dat dezelfde artsen uitbrachten aan de Staten-Generaal. Volgens getuigenverklaringen heeft Willem van Oranje wel nog iets gezegd tegen zijn stalmeester, maar het is onduidelijk wat dat was.

De moordenaar werd na een wilde achtervolging gegrepen en veroordeeld tot de zwaarste lijfstraf die beschikbaar was:

"Zijn rechterhand waarmee hij het moorddadige feit gepleegd heeft, zal met een gloeiende tang afgeknepen worden; vervolgens zal men met gloeiende tangen op verscheidene plaatsen op zijn lichaam het vlees afknippen tot op het bot. Vervolgens vierendele men hem levend waarna het hart uit zijn borstkas gesneden en hem in het gezicht geworpen zal worden. Ten slotte zal men zijn hoofd afhakken waarna zijn vier uiteengetrokken delen op de Haagpoort, Oostpoort, Ketelpoort en de Waterslootsepoort tentoongesteld dienen te worden. Zijn hoofd moet op een staak gespietst en vervolgens bij het voormalige huis van de prins geplaatst worden."

Gerards tartte desondanks zijn beulen, die daardoor meenden dat ze met de duivel zelf te maken hadden. Het hoofd prijkte enige tijd als afschrikwekkend voorbeeld op de stadsmuur tot de priester Sasbout Vosmeer - hij was apostolisch vicaris in Delft - het meenam naar de bisschop van Keulen, die er overigens weinig prijs op stelde.

Twee weken na de moord op Willem van Oranje werd op 25 juli 1584 in de Sint-Janskathedraal van 's-Hertogenbosch uit dankbaarheid het Te Deum gezongen door kanunniken.[bron?] Dit uit

blijdschap vanwege de dood van de uitvoerder van de uithongeringpolitiek van de stad, die in de Meierij van 's-Hertogenbosch aan twee derde van de bevolking het leven kostte.[24] Tevens was de bevolking bevreesd voor het mogelijke lot van 's-Hertogenbosch na een inname door de Staatse troepen van de prins, zoals de plundering en burgermoord die Roermond was overkomen toen Willem van Oranje die stad veroverde. De blijdschap was van korte duur. Diezelfde avond sloeg de bliksem in de toren en ontstond grote schade aan de kathedraal. De hoge middentoren brandde geheel af, klokken vielen uit de toren, altaren en het orgel van Hendrik Niehoff uit 1533 werden onherstelbaar beschadigd.

Algemene notities van: Filips Willem van Oranje-Nassau.

Erfde in 1558 o.a. het graafschap Buren en in 1584 het prinsdom Oranje. Hij werd in 1568 uit Leuven naar Spanje gevoerd en keerde pas in 1596 terug. In 1599 werd hij Vliesridder.

Willem I 'de Zwijger' van Nassau-Dillenburg *prins van Oranje, graaf van Nassau, Katzenelnbogen, Vianden, Dietz, Buren, Lingën en Leerdam, markies van Veere en Bergen op Zoom, Burggraaf van Antwerpen, Heer en baron van Breda, de Lek, Steenbergën, Sichern, IJselstein, Diest, Cuyk, Herstal, Grimbergen, Rumpst, Zundert, Gageldonck, Assche enz*, zoon van Willem I 'de Rijke' van Nassau-Dillenburg "de Oude" en Juliana van Stolberg-Wernigerode, levenspartner (2) met Eva Elinx, geboren omstreeks 1535, overleden (ongeveer 55 jaar oud) omstreeks 1590.

Uit deze relatie een zoon:

1. Bastaardzoon Justinus van Oranje (*jonker na erkenning door zijn vader*), geboren in 1559, overleden (ongeveer 72 jaar oud) op donderdag 26 juni 1631 te Leiden, begraven aldaar *in de Hooglandse kerk*.

Willem I 'de Zwijger' van Nassau-Dillenburg *prins van Oranje, graaf van Nassau, Katzenelnbogen, Vianden, Dietz, Buren, Lingën en Leerdam, markies van Veere en Bergen op Zoom, Burggraaf van Antwerpen, Heer en baron van Breda, de Lek, Steenbergën, Sichern, IJselstein, Diest, Cuyk, Herstal, Grimbergen, Rumpst, Zundert, Gageldonck, Assche enz*, trouwt (respectievelijk 28 en 16 jaar oud) (3) op donderdag 24 augustus 1561 te Leipzig [sachsen, Duitsland] *Na de bepaling van de bruidsschat op 100.000 daalders werd op 24 augustus 1561 in Leipzig het huwelijk gesloten en een week later vertrok het paar naar de Nederlanden*, (dit huwelijk is door echtscheiding ontbonden op dinsdag 14 december 1571) met Anna van Saksen, dochter van Maurits van Saksen en Agnes van Hessen, geboren op zaterdag 23 december 1544 te Dresden [sachsen, Duitsland], overleden (32 jaar oud) op zondag 18 december 1577 aldaar, begraven te Meißen [sachsen, Duitsland].

Uit dit huwelijk 5 kinderen:

1. Anna van Oranje, geboren op woensdag 31 oktober 1562.
2. Anna van Oranje-Nassau, geboren op dinsdag 5 november 1563 te Breda, overleden (24 jaar oud) op maandag 13 juni 1588 te Franeker, begraven te Leeuwarden, trouwt (respectievelijk ongeveer 23 en ongeveer 26 jaar oud) in 1587 met haar neef Willem Lodewijk van Nassau-Dillenburg, zoon van Jan VI van Nassau-Dillenburg "de oude" en Elisabeth van Leuchtenberg, geboren op zondag 13 maart 1560 te Dillenburg [hessen, Duitsland], overleden (60 jaar oud) op zondag 31 mei 1620 te Leeuwarden. Uit dit huwelijk geen kinderen.
3. Maurits van Oranje, geboren op vrijdag 18 december 1564, overleden (1 jaar oud) op donderdag 8 december 1566.
4. Maurits van Oranje *prins van Oranje, graaf van Nassau, Vianden, Buren enz*, geboren op dinsdag 14 november 1567 te Dillenburg [hessen, Duitsland], overleden (57 jaar oud) op woensdag 23 april 1625 te 's-Gravenhage, levenspartner met Margaretha van Mechelen, geboren omstreeks 1570. Uit deze relatie 3 zonen.
5. Emilia van Oranje, geboren op donderdag 10 april 1569 te Keulen [nordrhein-westfalen, Duitsland], overleden (59 jaar oud) op dinsdag 6 maart 1629 *of 16 maart* te Genève [geneve, Zwitserland].

Algemene notities van: Willem I 'de Zwijger' van Nassau-Dillenburg en Anna van Saksen
Het huwelijk tussen Anna van Saksen en Willem van Oranje was slecht en op 14 december 1571 werd Anna gedwongen in te stemmen met een scheiding. Anna werd vervolgens krankzinnig verklaard. Haar kinderen werden haar afgenomen en de resterende tijd van haar leven bracht ze door in een dichtgemetselde kamer in het paleis van de Saksische keurvorst in Dresden. Ze stierf daar aan uitputting. Ze ligt in Meißen begraven.

Willem I 'de Zwijger' van Nassau-Dillenburg *prins van Oranje, graaf van Nassau, Katzenelnbogen, Vianden, Dietz, Buren, Lingen en Leerdam, markies van Veere en Bergen op Zoom, Burggraaf van Antwerpen, Heer en baron van Breda, de Lek, Steenberg, Siche, IJselstein, Diest, Cuyk, Herstal, Grimbergen, Rumpst, Zundert, Gageldonck, Assche enz*, trouwt (respectievelijk 42 en hoogstens 29 jaar oud) (4) op donderdag 12 juni 1575 te Brielle met Charlotte van Bourbon, geboren tussen 1546 en 1547 te Montpensier [rhône, Frankrijk], overleden (hoogstens 36 jaar oud) op woensdag 5 mei 1582 te Antwerpen [antwerpen, België].

Uit dit huwelijk 6 dochters:

1. Louise Juliana van Nassau *gravin van Nassau, regentes in de Palts 1619-1620*, geboren op woensdag 31 maart 1576 te Dordrecht (*te Delft*), overleden (67 jaar oud) op dinsdag 15 maart 1644 te Koningsbergen [Duitsland], begraven aldaar, trouwt (respectievelijk 17 en 19 jaar oud) op woensdag 23 juni 1593 te Dillenburg [hessen, Duitsland] met Frederik IV 'de Rechtvaardige' van de Palts, zoon van Lodewijk VI van de Palts en Elisabeth van Hessen, geboren op dinsdag 5 maart 1574 te Amberg [bavaria, Duitsland], overleden (36 jaar oud) op donderdag 9 september 1610 (*zondag 19 sep 1610*) te Heidelberg [baden-württemberg, Duitsland], begraven aldaar. Uit dit huwelijk 2 kinderen.
2. Elisabeth (Isabella) van Nassau *gravin van Nassau*, geboren op dinsdag 26 april 1577 te Middelburg, gedoopt op zondag 15 mei 1577, overleden (65 jaar oud) op woensdag 3 september 1642 te Sedan [ardennes, Frankrijk], trouwt met Hendrik de la Tour d'Auvergne (van Bouillon) *soeverein Vorst van Sedan, Vorst van Raucourt, graaf van Montfort en Beaufort, Vicomte van Turenne, baron van Oliergues*, zoon van Frans III de la Tour d'Auvergne en Eleonore van Montmorency, geboren op woensdag 28 september 1555 te Clermont-Ferrand [puy-de-dôme, Frankrijk], overleden (67 jaar oud) op zaterdag 25 maart 1623 te Sedan [ardennes, Frankrijk]. Uit dit huwelijk 2 zonen.
3. Catharina Belgica van Oranje *gravin van Nassau*, geboren op maandag 3 juli 1578 te Antwerpen [antwerpen, België], overleden (69 jaar oud) op zondag 12 april 1648 te Delft.
4. Charlotte Flandrina van Nassau-Dillenburg, geboren op zaterdag 18 augustus 1579 te Antwerpen [antwerpen, België] *zij was doof*, overleden (60 jaar oud) op maandag 16 april 1640 te Sint Croix, Poitiers [vienne, Frankrijk] *als abdis in het klooster*.
5. Charlotte Brabantina van Oranje, geboren op woensdag 17 september 1580 *of oktober 1580* te Antwerpen [antwerpen, België], overleden (50 jaar oud) op vrijdag 1 augustus 1631 te Chateau Renard [loiret, Frankrijk].
6. Emilia Secunda Antwerpiana (Ameli) van Oranje, geboren op woensdag 9 december 1581 te Antwerpen [antwerpen, België], overleden (75 jaar oud) op vrijdag 28 september 1657 te Landsbergen [rheinland-pfalz, Duitsland], begraven te Meisenheim [rheinland-pfalz, Duitsland].

Algemene notities van: Willem I 'de Zwijger' van Nassau-Dillenburg en Charlotte van Bourbon
Het huwelijk van Willem van Oranje met Charlotte van Bourbon op 12 juni 1575 stuitte bij velen om een aantal redenen op onbegrip. Niet alleen zat Willem diep in de schulden, maar ook was Charlotte als afvallige non ontferd door haar vader en kreeg zij natuurlijk geen bruidsschat mee. De familie van Anna van Saksen wees erop, dat er in 1571 weliswaar een scheiding van tafel en

bed tot stand was gekomen, maar dat er van formele echtscheiding geen sprake was. Dit derde huwelijk van Willem was dan ook geen huwelijk uit berekening, zoals gewoonlijk in die dagen, maar uit wederzijdse liefde en genegenheid. Hun briefwisseling laat dit zien. Charlotte steunde Willem krachtig in zijn Nederlandse onafhankelijkheidsstrijd. Zij liet zich, als Willem op pad was, door brieven op de hoogte houden en fungeerde als verbindingspersoon tussen Willem en het leger. In de zeven jaren van hun huwelijk baarde zij hem niet minder dan zes kinderen, die allen volwassen geworden zijn.

Willem I 'de Zwijger' van Nassau-Dillenburg *prins van Oranje, graaf van Nassau, Katzenelnbogen, Vianden, Dietz, Buren, Lingën en Leerdam, markies van Veere en Bergen op Zoom, Burggraaf van Antwerpen, Heer en baron van Breda, de Lek, Steenbergën, Sichern, IJselstein, Diest, Cuyk, Herstal, Grimbergen, Rumpst, Zundert, Gageldonck, Assche enz*, trouwt (5) met Louise de Coligny, dochter van Gaspard II de Coligny en Charlotte de Laval, geboren op vrijdag 23 september 1555 te Châtillon-Coligny [loiret, Frankrijk], overleden (65 jaar oud) op vrijdag 13 november 1620 te Fontainebleau [seine-et-marne, Frankrijk], begraven op maandag 24 mei 1621 te Delft. Uit dit huwelijk een zoon:

1. Frederik Hendrik 'de Stedendwinger' van Oranje-Nassau *prins van Oranje (1625), graaf van Nassau, Katzenelnbogen, Vianden, Dietz, Lingën, Meurs, Buren en Leerdam, markies van Vere en Vlissingen, Heer en baron van Breda, der stad Grave en het land van Cuyck, Diest, Grimbergen, Herstal, Cranendonck, Warneton, Anlay, Noseroy, St. Vith, Daesburg, Polanen, Niervaart, IJselstein, Sint Maartensdijk, Geertruidenberg, Ghasteau-regnardt, Hoge en Lage Zwaluwe, Naaldwijk, erfburggraaf van Antwerpen en Besangon*, geboren op zondag 29 januari 1584 of 28 februari te Delft, gedoopt op dinsdag 12 juni 1584 aldaar, overleden (63 jaar oud) op donderdag 14 maart 1647 te 's-Gravenhage, begraven op vrijdag 10 mei 1647 te Delft, trouwt (respectievelijk 41 en 22 jaar oud) op vrijdag 4 april 1625 te 's-Gravenhage met Amalia van Solms-Braunfels, dochter van Johan Albrecht I van Solms-Braunfels en Agnes van Sayn-Wittgenstein, geboren op dinsdag 13 augustus 1602 te Braunfels [hessen, Duitsland], overleden (73 jaar oud) op zondag 8 september 1675 te 's-Gravenhage, begraven op zaterdag 21 december 1675 te Delft. Uit dit huwelijk 5 kinderen.

Willem I 'de Zwijger' van Nassau-Dillenburg *prins van Oranje, graaf van Nassau, Katzenelnbogen, Vianden, Dietz, Buren, Lingën en Leerdam, markies van Veere en Bergen op Zoom, Burggraaf van Antwerpen, Heer en baron van Breda, de Lek, Steenbergën, Sichern, IJselstein, Diest, Cuyk, Herstal, Grimbergen, Rumpst, Zundert, Gageldonck, Assche enz*, levenspartner (6) met Anneke Cools *een vrouw van eenvoudige geboorte*.

Uit deze relatie geen kinderen.

XIIC. Karel I van Hohenzollern, zoon van Eitel Frederik III van Hohenzollern-Hechingen en Johanna I Corsselaar van Wittem (XIc) [blz. 6], geboren in 1516 te Brussel [vlaams-brabant, België], overleden (ongeveer 60 jaar oud) op donderdag 18 maart 1576 te Sigmaringen [baden-württemberg, Duitsland], trouwt met Anna van Baden-Durlach, dochter van Ernst van Baden-Durlach en Elisabeth van Brandenburg-Ansbach, geboren in 1512, overleden (ongeveer 67 jaar oud) in 1579. Uit dit huwelijk 14 kinderen:

1. Ferfried van Hohenzollern, geboren in 1538, overleden (ongeveer 18 jaar oud) in 1556.
2. Ernst van Hohenzollern, overleden in 1539.
3. Jakob van Hohenzollern, overleden in 1543.
4. Maria van Hohenzollern.
5. Eitel Frederik IV van Hohenzollern-Hechingen Hohenzollern, geboren in 1545, overleden (ongeveer 60 jaar oud) in 1605.
6. Karel II van Hohenzollern-Sigmaringen, geboren in 1547, overleden (ongeveer 59 jaar oud) op zaterdag 8 april 1606.
7. Johanna van Hohenzollern, geboren in 1548, overleden (ongeveer 56 jaar oud) in 1604.
8. Maria Jakobea van Hohenzollern, geboren in 1549, gedoopt in 1578.
9. Cristoffel van Hohenzollern-Haigerloch, geboren in 1552, overleden (ongeveer 40 jaar

- oud) in 1592.
10. Magdalena van Hohenzollern, geboren in 1553, overleden (ongeveer 18 jaar oud) in 1571.
 11. Joachim van Hohenzollern, geboren in 1554, overleden (ongeveer 33 jaar oud) in 1587.
 12. Christina van Hohenzollern, geboren in 1555.
 13. Amalia van Hohenzollern, geboren in 1557, overleden (ongeveer 46 jaar oud) in 1603.
 14. Kunigunda van Hohenzollern, geboren in 1558, overleden (ongeveer 37 jaar oud) in 1595.

Algemene notities van: Karel I van Hohenzollern.

voorzitter van de rijkshofraad. In 1534 kreeg hij van keizer Karel V het kasteel van Sigmaringen en het graafschap Veringen in leen. Bij zijn dood in 1576 werden zijn goederen verdeeld, waardoor vier takken ontstonden. Hohenzollern-Hechingen was voor zijn oudste zoon Eitel Frederik IV, Hohenzollern-Sigmaringen voor Karel II, Hohenzollern-Haigerloch voor Christoffel (in 1634 bij Hohenzollern-Sigmaringen gevoegd na uitsterven van deze tak) en ten slotte Hohenzollern aan Joachim (in 1602 met de zoon van graaf Joachim, Joachim George, verdwenen).

Generatie XIII

XIIIa. Maria Mencia van Wittem **markiezin te Bergen op Zoom (1588-1613)**, gravin van Walhain, dochter van Jan van Wittem en Maria Margaretha van Merode (XIIa) [blz. 7], geboren op zaterdag 29 augustus 1581 te Wouw, Blijde Inkomste op donderdag 22 oktober 1609 te Bergen op Zoom, overleden (31 jaar oud) op zondag 28 juli 1613, begraven te Brussel [vlaams-brabant, België], trouwt (respectievelijk 17 en 40 jaar oud) (1) in februari 1599 met Herman van den Bergh, zoon van Willem IV van den Bergh en Maria van Nassau, geboren op zaterdag 2 augustus 1558 te Bergh, *graaf van den Bergh*, overleden (53 jaar oud) op woensdag 17 augustus 1611 te Spa [luik, België], begraven te Eigenbrakel [waals-brabant, België].

Uit dit huwelijk 4 dochters:

1. Levenloos geboren dochter van den Bergh, geboren in 1601.
2. Maria Margaretha van den Bergh, geboren en overleden in 1608 te Venlo.
3. Maria Elisabeth Clara I van den Bergh, geboren op zondag 22 augustus 1610 te Bergh, overleden (22 jaar oud) op donderdag 6 januari 1633 te Boxmeer, volgt XIVa [blz. 14].
4. Levenloos geboren dochter van den Bergh, geboren op maandag 21 november 1611 te Bergh.

Maria Mencia van Wittem **markiezin te Bergen op Zoom (1588-1613)**, gravin van Walhain, trouwt (31 jaar oud) (2) op donderdag 18 oktober 1612 met Willem van Melum *prins van Espinoy*, zoon van Pierre van Melum en Hippolyte van Montmorency.

Uit dit huwelijk geen kinderen.

Willem van Melum *prins van Espinoy*, zoon van Pierre van Melum en Hippolyte van Montmorency, trouwt (2) met Ernestine van Arenberg.

Uit dit huwelijk geen kinderen.

XIIIb. Margaretha van Wittem *barones van Boutershem*, dochter van Jan van Wittem en Maria Margaretha van Merode (XIIa) [blz. 7], overleden op zaterdag 27 maart 1627 te Geldern [nordrhein-westfalen, Duitsland], begraven te Roermond, trouwt (Hendrik ongeveer 39 jaar oud) in 1612 met Hendrik van den Bergh *heer van Stevensweert en markgraaf van Bergen op Zoom, was een Nederlands militair in Spaanse dienst tijdens de Tachtigjarige Oorlog. Hij was stadhouder van Spaans Opper-Gelre voor de koning van Spanje, maar koos later tijdens die functie de kant van de Staten-Generaal*, zoon van Willem IV van den Bergh en Maria van Nassau, geboren in 1573 te Bremen [bremen, Duitsland], overleden (ongeveer 65 jaar oud) op woensdag 12 mei 1638 te Zutphen.

Uit dit huwelijk 2 kinderen:

1. Maria Elisabeth II (Lieske) van den Bergh, geboren in januari 1613 te Stevensweert, overleden (58 jaar oud) op zondag 29 november 1671 te Bergen op Zoom, volgt

XIVb [blz. 14].

2. Herman Oswald van den Bergh, geboren in 1614, overleden (ongeveer 8 jaar oud) in 1622.

Algemene notities van: Hendrik van den Bergh.

Hij streed onder meer bij Gulik, bij de inval van de Veluwe van 1624, bij de belegeringen van Breda, Grol en in 1629 's-Hertogenbosch, waar hij de inname door prins Frederik Hendrik niet kon verhinderen, en tijdens de inval van de Veluwe van 1629. Onder Ambrogio Spinola onderscheidde hij zich zo, dat hij na het Twaalfjarig Bestand in het leger van Albrecht en Isabella de op een na hoogste commandant werd.

Hierdoor werd hij de leider van de met name adellijke partij die ontevreden was met de overheersende Spaanse invloed in de Zuidelijke Nederlanden. Hij onderhandelde met René van Renesse en Frederik Hendrik over het verdelingsplan Van den Bergh en Warfusée en trad door omkoping in 1632 aan de zijde van de stadhouder. In diens veldtocht langs de Maas speelde hij Roermond en Venlo in Staatse handen; in 1633 werd hij openlijk lid van het Staatse leger, evenwel zonder dat hij bij zijn volgelingen veel navolging vond.

Vanaf 1636 resideerde hij in het Elburg.

Hendrik van den Bergh heer van Stevensweert en markgraaf van Bergen op Zoom, was een Nederlands militair in Spaanse dienst tijdens de Tachtigjarige Oorlog. Hij was stadhouder van Spaans Opper-Gelre voor de koning van Spanje, maar koos later tijdens die functie de kant van de Staten-Generaal, zoon van Willem IV van den Bergh en Maria van Nassau,

2 kinderen:

1. Bastaarddochter Anna Maria Elisabeth van den Bergh, geboren in 1600, overleden (ongeveer 53 jaar oud) in 1653, trouwt met Bernard Albrecht van Limburg-Stirum-Bronkhorst. Uit dit huwelijk zijn geen kinderen bekend.
2. Bastaardzoon Herman Frederik van den Bergh, geboren in 1600, overleden (ongeveer 69 jaar oud) in 1669, trouwt met Josina van Löwenstein-Wertheim. Uit dit huwelijk zijn geen kinderen bekend.

Hendrik van den Bergh heer van Stevensweert en markgraaf van Bergen op Zoom, was een Nederlands militair in Spaanse dienst tijdens de Tachtigjarige Oorlog. Hij was stadhouder van Spaans Opper-Gelre voor de koning van Spanje, maar koos later tijdens die functie de kant van de Staten-Generaal, trouwt (respectievelijk ongeveer 56 en ongeveer 29 jaar oud) (2) in 1629 met Hiëronyma Catharina van Spaur-Flavon, geboren in 1600, overleden (ongeveer 83 jaar oud) in 1683.

Uit dit huwelijk 5 dochters:

1. Elisabeth Catharina van den Bergh, geboren in 1632, overleden (ongeveer 49 jaar oud) in 1681, trouwt (1) met Johan IV van Hohenrechberg-Aichen. Uit dit huwelijk zijn geen kinderen bekend, trouwt (2) met Hans van Rechberg. Uit dit huwelijk zijn geen kinderen bekend.
2. Amalia Lucia van den Bergh, geboren in 1633, overleden (ongeveer 78 jaar oud) in 1711, trouwt met Paul Jacob van Waldburg-Zeil. Uit dit huwelijk zijn geen kinderen bekend.
3. Maria Agnes van den Bergh *kloosterlinge*.
4. Anna Carolina van den Bergh *kloosterlinge*.
5. Wilhelmina Juliana van den Bergh, geboren in 1638, overleden (ongeveer 76 jaar oud) in 1714, trouwt (1) met Bernhard van Sayn-Wittgenstein, geboren in 1620, overleden (ongeveer 55 jaar oud) in 1675. Uit dit huwelijk zijn geen kinderen bekend, trouwt (2) met Karel Eugenius van Croÿ. Uit dit huwelijk zijn geen kinderen bekend.

XIIIc. Ernestina van Wittem *gravin van Sebourg, vrouwe van Boesinge en Perwijs, Geel en Eigenbraaksel*, dochter van Jan van Wittem en Maria Margaretha van Merode (XIIa) [blz. 7], overleden op zondag 24 januari 1649 te Brussel [vlaams-brabant, België], trouwt met Claude François de Cusance *baron van Belvoir*, zoon van Vaudelin Simon en Beatrix van Vergy, geboren in 1590, overleden (ongeveer 43 jaar oud) in 1633.

Uit dit huwelijk 3 dochters:

1. Béatrix de Cusance, geboren op zaterdag 27 december 1614 te Belvoir [doubs, Frankrijk], overleden (48 jaar oud) op dinsdag 5 juni 1663 te

- Besançon [doubs, Frankrijk], volgt XIVc [blz. 16].
- Magdalena de Cusance, geboren in 1616, overleden (ongeveer 73 jaar oud) in 1689, volgt XIVd [blz. 17].
 - Marie Henriëtte de Cusance, geboren in 1624, overleden (ongeveer 77 jaar oud) in 1701, volgt XIVE [blz. 18].

Generatie XIV

XIVa. Maria Elisabeth Clara I van den Bergh **markiezin te Bergen op Zoom (1614-1633)**, gravin van Walhain, dochter van Herman van den Bergh en Maria Mencia van Wittem (XIIIa) [blz. 12], geboren op zondag 22 augustus 1610 te Bergh, overleden (22 jaar oud) op donderdag 6 januari 1633 te Boxmeer, trouwt (respectievelijk 15 en 17 jaar oud) op zaterdag 18 oktober 1625 te Brussel [vlaams-brabant, België] met haar neef Albert van den Bergh **graaf van Bergh, baron van Boxmeer**, zoon van Frederik van den Bergh en Françoise van Ravenel, geboren op zaterdag 20 oktober 1607 te Brugge [west-vlaanderen, België], overleden (48 jaar oud) op zondag 16 juli 1656 te Boxmeer.

Uit dit huwelijk 5 kinderen:

- Levenloos geboren dochter van den Bergh, geboren in 1627.
- Levenloos geboren dochter van den Bergh, geboren in 1629.
- Levenloos geboren zoon van den Bergh, geboren op maandag 5 augustus 1630 te Bergh.
- Levenloos geboren zoon van den Bergh, geboren op donderdag 18 maart 1632 te Boxmeer.
- Levenloos geboren zoon van den Bergh, geboren op donderdag 6 januari 1633 te Boxmeer, overleden op vrijdag 7 januari 1633 aldaar.

Albert van den Bergh **graaf van Bergh, baron van Boxmeer**, zoon van Frederik van den Bergh en Françoise van Ravenel, trouwt (2) met Magdalena de Cusance, dochter van Claude François de Cusance en Ernestina van Wittem (XIIIc) [blz. 13] (zie XIVd [blz. 17]).

Uit dit huwelijk een zoon:

- Frederik Frans Graaf van den Bergh, geboren in 1643, overleden (ongeveer 18 jaar oud) in 1661.

XIVb. Maria Elisabeth II (Lieske) van den Bergh **markiezin te Bergen op Zoom (1633-1671)**, gravin van Walhain, dochter van Hendrik van den Bergh en Margaretha van Wittem (XIIIb) [blz. 12], geboren in januari 1613 te Stevensweert, overleden (58 jaar oud) op zondag 29 november 1671 te Bergen op Zoom, begraven aldaar, trouwt (17 jaar oud) op dinsdag 19 maart 1630 te Boutershem [vlaams-brabant, België] met Eitel Friedrich van Hohenzollern **prins van Hohenzollern-Hechingen, graaf van Sigmaringen, Grootkanselier van het Roomse Rijk**, overleden op maandag 11 juli 1661 te Eisenheim [bavaria, Duitsland].

Uit dit huwelijk 2 kinderen:

- Levenloos geboren zoon van Hohenzollern, geboren op donderdag 8 april 1632.
- Henriëtte Francisca van Hohenzollern, geboren omstreeks 1642, overleden (ongeveer 56 jaar oud) op vrijdag 17 oktober 1698 te Bergen op Zoom, volgt XVa [blz. 18].

Algemene notities van: Maria Elisabeth II (Lieske) van den Bergh.

Door haar huwelijk prinses en later vorstin van Hohenzollern-Hechingen. Erfdochter van de markies te Bergen op Zoom. Maria Elisabeth van den Bergh trouwde op 19-3-1630 op haar kasteel te Boutersem met Eitel Friedrich prins van Hohenzollern-Hechingen, graaf van Sigmaringen (1601-1661), grootkanselier van het Roomse Rijk. Uit dit huwelijk werden 1 zoon en 1 dochter geboren, van wie alleen de dochter de volwassen leeftijd bereikte. Maria Elisabeth was het eerste tige kind van graaf Hendrik van den Bergh. Ze werd Lieske genoemd of Isabella, naar aartshertogin Isabella, in wier streng-katholieke omgeving ze deels opgroeide. Haar vader, tot 1632 als militair in dienst van de Spaanse Nederlanden en daarna in Staatse dienst, zorgde ervoor dat zijn oudste dochter zich zowel in Zuid- als in Noord-Nederlandse hofkringen bewoog. Ze onderhield vriendschappelijke betrekkingen met Amalia van Solms, en in 1628 woonde ze als vijftienjarige enige tijd aan het hof van Elisabeth Stuart in Den Haag – aan beide vorstinnen was ze

verwant. In hetzelfde jaar werd Maria Elisabeth geportretteerd, net als Elisabeth Stuart met lang lohangend haar en sierlijke handgebaren. Misschien was het portret bestemd voor prins Eitel Friedrich, die in 1628 om haar hand kwam vragen. De familie vond de afstand naar het verre vorstendom Hohenzollern erg groot en de onderhandelingen duurden twee jaar. In de huwelijksvoorwaarden werd expliciet vastgelegd dat Maria Elisabeth te allen tijde vrijelijk naar de Nederlanden zou mogen terugkeren. Het paar trouwde in 1630, buiten gemeenschap van goederen. Haar huwelijk leverde Maria Elisabeth de titel van prinses en een voor tijdgenoten exotische achternaam die op velerlei manieren werd geschreven – d'Oxoldre bijvoorbeeld. Voorzover valt na te gaan is ze nooit in het vorstendom Hohenzollern geweest en woonde ze afwisselend op haar bezittingen in de Zuidelijke en Noordelijke Nederlanden: kasteel Hedel, Mechelen, Brussel, Den Haag. Haar eerste kind – een zoontje – stierf de dag na zijn geboorte, dochter Henriëtte Francisca, geboren in 1642, bleef wel leven en werd door haar grootgebracht. Al in 1635 leefde Maria Elisabeth gescheiden van haar man, die als militair in dienst van de keizer steeds te velde was en door de oorlog en aanspraken van zijn broers in grote schulden was geraakt. Op zijn oude dag woonde hij in Hechingen. Markiezin of gravin Als gravin van den Bergh en markiezin te Bergen op Zoom was Maria Elisabeth een rijke erfgename. Deze rijkdom gaf veel strijd. Jarenlang moest zij bijvoorbeeld procederen om het markizaat Bergen op Zoom, geërfd van haar moeder. Maria Elisabeths aanspraken werden onder andere betwist door twee nichten van moederskant, van wie Madeleine de Cusance weer was getrouwd met haar neef Albert van den Bergh. Ook Beatrix de Cusance maakte aanspraak op Bergen op Zoom. De strijd was fel. Dit blijkt uit een brief van dochter Henriëtte Francisca aan haar vader waarin ze schrijft niet te kunnen komen omdat de hertog van Lotharingen, echtgenoot van Beatrix de Cusance, haar de doorgang door Duitsland versperde; net als haar moeder is ook zij nooit in Hohenzollern geweest. Met de regelingen van de Vrede van Münster (1648) kreeg Maria Elisabeth definitief Bergen op Zoom in bezit, en op 16 november 1649 deed ze officieel haar intrede als markiezin. Erg welkom was ze niet in het al decennia lang zelfstandige, protestantse en zeer oranjegezinde Bergen op Zoom. Ze werd slechts door drie leden van de magistraat verwelkomd en van enig feestelijk ceremonieel was geen sprake. Dit had alles te maken met haar katholieke en Zuid-Nederlandse achtergrond. Zo weigerde de drossaard, haar officiële vertegenwoordiger, de eed van trouw aan haar af te leggen. Maria Elisabeth hield residentie in het Markiezenhof te Bergen op Zoom. Ze gaf opdrachten aan diverse kunstenaars. De beroemde Antwerpse beeldhouwer Artus Quellinus liet zij een nieuwe hofkapel inrichten, en Gerard van Honthorst maakte diverse portretten van dochter Henriëtte Francisca. Met Elisabeth Stuart ruilde ze een van die portretten voor een portret van Louise Hollandine (1622-1709), de lievelingsdochter van Elisabeth met wie Maria Elisabeth bevriend was geraakt. Ook onderhield ze vriendschappelijke betrekkingen met Constantijn Huygens (1596-1687). Hij droeg gedichten aan haar op en noemde haar 'une Dame de grand savoir'. Geloofsovergang van Louise Hollandine Eind 1657 raakte Maria Elisabeth in moeilijkheden doordat zij Louise Hollandine had geholpen toen deze tot het katholicisme overging en daarom in conflict kwam met haar moeder. Uit drie brieven, gevonden in de kamer van Louise, bleek dat Maria Elisabeth haar had geadviseerd hoe zij het haar moeder moest vertellen. Ook bij de uiteindelijke vlucht van Louise op 18 december 1657 was Maria Elisabeth betrokken geweest. Elisabeth Stuart stuurde kopieën van de brieven naar de Staten-Generaal met het verzoek om de schuldigen te straffen. Zij legde alle verantwoordelijkheid bij Maria Elisabeth en weigerde haar nog te ontvangen of zelfs te antwoorden. Hangende het onderzoek werden markiezin Maria Elisabeth in januari 1658 alle bevoegdheden op het gebied van politie en justitie in Bergen op Zoom ontnomen. Zoveel had ze al gewonnen dat de magistraat zich achter haar schaarde, maar haar tegenstanders richtten vreugdevuren aan en vooral de drossaard zag de kans schoon zijn verloren gegane invloed te herwinnen. Om aan alle onrust in Bergen op Zoom een einde te maken stelden de Staten-Generaal in maart 1658 een onderzoekscommissie in. Nog dezelfde dag dat de kwestie 'Bergen op Zoom' door de Staten-Generaal werd behandeld, op 18 januari 1659, werd Maria Elisabeth in al haar rechten hersteld. Volgens archivaris Van Ham was haar regering een zegen voor stad en land. Tussen Maria Elisabeth en Elisabeth Stuart is het echter nooit meer goed gekomen. Sterfbed Maria Elisabeth Maria Elisabeth overleed op 29 november 1671 op het Hof te Bergen op Zoom. Dochter Henriëtte Francisca heeft precies beschreven hoe haar sterfbed is geweest: rond acht uur 's ochtends raakte ze verlamd aan haar rechterarm, haperde haar spraak en stuurde de arts haar naar bed. Nadat ze vervolgens herhaalde malen met haar biechtvader had gesproken, riep ze haar dochter bij zich, zei dat het zeer slecht met haar ging en gaf haar de zegen. Hierna volgde nog een beroerte. Zo overleed ze rond half elf, zonder dat de priester haar

het laatste oliesel had kunnen geven. De gereformeerde kerkenraad bepaalde dat de doodsklokken pas na het einde van de avondpredikatie geluid mochten worden.

XIVc. Béatrix de Cusance, dochter van Claude François de Cusance en Ernestina van Wittem (XIIIc) [blz. 13], geboren op zaterdag 27 december 1614 te Belvoir [doubs, Frankrijk], overleden (48 jaar oud) op dinsdag 5 juni 1663 te Besançon [doubs, Frankrijk], trouwt (respectievelijk 20 en ongeveer 20 jaar oud) (1) op dinsdag 6 maart 1635 te Brussel [vlaams-brabant, België] met Léopold-Eugène Perrenot de Granvelle, geboren in 1615, overleden (ongeveer 22 jaar oud) in 1637. Uit dit huwelijk zijn geen kinderen bekend.

Algemene notities van: Béatrix de Cusance.

Béatrix was het tweede kind in een gezin met twee zoons en vier dochters. Beide zoons stierven vóór hun volwassenheid. Béatrix' vader, baron van Belvoir en Saint-Julien, was officier in Spaanse krijgsdienst, haar moeder was afkomstig uit een voornaam Zuid-Nederlands geslacht en noemde zich vrouwe van Eigenbrakel en Geel. Ze was erfdochter van het markiezaat van Bergen op Zoom. Béatrix bracht haar eerste levensjaren door in Besançon, ten huize van haar grootmoeder Béatrix de Vergy. Vervolgens genoot ze haar opvoeding aan het Brusselse hof van de infante Isabella van Oostenrijk. Ze verloor haar vader toen zij dertien jaar oud was.

Huwelijksleven.

In 1634 had Béatrix de Cusance een liefdesrelatie met hertog Karel IV van Lotharingen, een legeraanvoerder in Spaanse dienst wiens troepen berucht waren om hun plunderingen. Toen Karel Béatrix het hof maakte, was hij reeds een getrouwd man - zijn wettige echtgenote was Nicole van Lotharingen, een volle nicht. Om schande te voorkomen huwelijkte de moeder van Béatrix haar snel uit aan Léopold-Eugène Perrenot de Granvelle, prins van Cantecroix. Uit dit huwelijk werd op 15 januari 1636 een meisje geboren dat maar enkele maanden heeft geleefd. Een jaar later, op 6 februari 1637, overleed Léopold-Eugène. Slechts negen dagen later gingen Béatrix en Karel, officieel nog steeds getrouwd, in ondertrouw en op 2 april 1637 werd hun huwelijk gesloten. In het najaar van 1637 kreeg Béatrix een zoon, François. Onduidelijk was wie de biologische vader was, maar de hertog erkende het kind. Meer dan 25 jaar lang zou de moeder van Léopold-Eugène hierover rechtszaken voeren bij de Raad van Vlaanderen en de Grote Raad van Mechelen. Van 1637 tot 1639 waren Béatrix en Karel onafscheidelijk. Gehuld in veldtenuge vergezelde zij hem te paard op zijn veldtochten. In 1639 werd in Trier hun dochter Anne geboren, de latere prinses van Lillebonne. In 1642 werden Karel en Béatrix door een pauselijke bul geëxcommuniceerd, en hoewel de banvloek drie jaar later door de nieuwe paus werd opgeheven, mochten zij niet meer samenleven tot de kwestie definitief was geregeld. In de periode die daarop volgde, hadden zowel Karel als Béatrix diverse liefdesrelaties. Een van de meest spraakmakende was wel die van Béatrix met de nog zeer jonge Karel Stuart, de latere Engelse koning Karel II, die op dat moment in ballingschap in de Nederlanden verbleef. In 1648 kwamen Béatrix en Karel weer bij elkaar en uit deze korte hereniging werd op 17 april 1649 te Brussel hun zoon Charles-Henri de Vaudémont geboren. Hierna bekoelde hun relatie opnieuw en woonde Béatrix alleen op haar bezittingen in Brussel, Antwerpen en Eigenbrakel. In haar kasteel Beersel bij Brussel had zij een salon waar zij familie en vrienden ontving om mee te musiceren. In 1654 werd Karel van Lotharingen in Brussel door de Spanjaarden gearresteerd op verdenking van samenzwering met de Fransen. Hij werd afgevoerd naar Toledo waar hij vijf jaar gevangen werd gehouden.

Béatrix en Constantijn.

Ondanks haar twijfelachtige huwelijksstatus genoot Béatrix de Cusance groot aanzien. Als hertogin van Lotharingen bouwde zij in de Spaanse Nederlanden een uitgebreid netwerk op van aristocratische en vooraanstaande personen. Zo kwam ze ook regelmatig bij de tot het katholicisme bekeerde joodse koopmansfamilie Duarte in Antwerpen om er te musiceren. In 1652 ontmoette ze daar Constantijn Huygens. Het was het begin van een vriendschap en van een correspondentie die meer dan tachtig brieven omvat. Hij schreef ook tien gedichten voor haar. Huygens verbleef vaak in de Zuidelijke Nederlanden, als secretaris van de Oranjes en ook wel privé. Vrijwel altijd regelde hij dan een ontmoeting met de hertogin van Lotharingen. Tussen 1652 en 1660 vertoefde Béatrix de Cusance ook wel in de Republiek. Via de afstammingslijn van haar moeder maakte ze aanspraak op het markizaat van Bergen op Zoom. Ze kwam enkele malen naar Den Haag om haar zaak te bepleiten. In 1658 leek het even dat zij kon winnen, maar op 18 januari 1659 werd haar nicht Maria Elisabeth van den Bergh opnieuw als

markiezin benoemd. Bij deze bezoeken aan de Republiek kwam Béatrix de Cusance via Constantijn Huygens in contact met vooraanstaande dames, zoals Amalia van Solms en Elizabeth Stuart. In navolging van Amélie van Brederode, die de Haagse Orde van de Vrolijkheid had opgericht, richtte Béatrix de Orde van de Klavecimbelhamer op en maakte Constantijn daar lid van. Ter bevestiging gaf zij hem een gouden klavecimbelhamer cadeau. Bekend is dat zij met elkaar musiceerden: Béatrix zong en speelde klavecimbel, Constantijn zong, speelde luit, klavier en theorbé. Voor Béatrix en haar dochter componeerde hij twee muziekstukken. In een van haar brieven omschrijft ze hun vriendschap zelfs als 'blijvende liefde-tot-de-dood voor de muziek'. Intussen bleef Béatrix hopen op een hereniging met haar echtgenoot. Na zijn vrijlating in 1659 bleek echter dat deze zich niet langer gebonden voelde: hij wilde Béatrix niet meer zien en stuurde haar naar Besançon. Pas in 1663, op haar sterfbed, stemde Karel toe in een nieuw huwelijk. Zestien dagen later, op 5 juni 1663, overleed Béatrix de Cusance op 48-jarige leeftijd aan de gevolgen van een buikvliesontsteking. Twee jaar later hertrouwde Karel van Lotharingen met de dertienjarige Louise-Marguérite d'Aspremont-Nanteuil.

Na haar vertrek naar Besançon hebben Huygens en Cusance elkaar nooit meer gezien. Ook de belangstelling verminderde, in ieder geval van de kant van Constantijn. Na haar dood is hij nog wel in Besançon geweest om haar graf te bezoeken. Via haar dochter probeerde hij zijn brieven aan Béatrix terug te krijgen. Een kopie van het verslag van de lijkschouwing van Béatrix was in het bezit van Constantijn.

Reputatie.

Paus Alexander VII roemde Béatrix de Cusance als de mooiste vrouw van de zeventiende eeuw. Opmerkingen over haar schoonheid en gevatheid komt men vaker tegen in de contemporaine bronnen. Ze had ook vijanden. Men zegt dat de Lotharingse soldaten haar adoreerden, maar aan het Franse hof, waar de eerste vrouw van hertog Karel verbleef, werd Béatrix minachtend bestempeld als 'la femme de campagne du duc de Lorraine' [: de veldvrouw van de hertog van Lotharingen]. Caroline van Oostenrijk, de schoonmoeder uit haar eerste huwelijk, heeft er in de langdurige rechtszaken over het vaderschap van Béatrix' zoon alles aan gedaan om haar in een negatief licht te plaatsen.

Als men de brieven uit de editie van J.A. Worp telt, staat Béatrix op de derde plaats in de top tien van de vrouwen die met Huygens hebben gecorrespondeerd. Worp heeft echter van de correspondentie tussen Béatrix en Huygens een groot aantal brieven niet opgenomen en de rest heeft hij merendeels kort samengevat. Mogelijk achtte Worp deze correspondentie van ondergeschikt belang, maar het kan ook zijn dat hij bang was dat aandacht voor een dergelijke relatie afbreuk zou doen aan de goede naam van Huygens.

Béatrix de Cusance, trouwt (respectievelijk 22 en ongeveer 33 jaar oud) (2) op donderdag 2 april 1637 te Besançon [doubts, Frankrijk] met Karel V van Lotharingen *hertog van Lotharingen*, geboren in 1604, overleden (ongeveer 71 jaar oud) in 1675.

Uit dit huwelijk een zoon:

1. Charles-Henri de Vaudémont.

Karel V van Lotharingen *hertog van Lotharingen*, trouwt (1) met Eleonora van Habsburg-Oostenrijk, dochter van Ferdinand III van Habsburg-Oostenrijk en Eleonore van Mantua, geboren op zaterdag 31 mei 1653 te Regensburg [bavaria, Duitsland], overleden (44 jaar oud) op dinsdag 17 december 1697 te Wenen [wien, Oostenrijk].

Uit dit huwelijk een zoon:

1. Leopold Jozef van Lotharingen-Bar, geboren op maandag 11 september 1679 te Innsbruck [tirol, Oostenrijk], overleden (49 jaar oud) op zondag 27 maart 1729 te Lunéville [meurthe-et-moselle, Frankrijk], trouwt (respectievelijk 19 en 22 jaar oud) op woensdag 22 oktober 1698 te Fontainebleau [seine-et-marne, Frankrijk] met Elisabeth Charlotte van Orléans, geboren op zondag 13 september 1676 te Saint-Cloud [val-d'oise, Frankrijk], overleden (68 jaar oud) op woensdag 23 december 1744 te Commercy [meuse, Frankrijk]. Uit dit huwelijk een zoon.

XIVd. Magdalena de Cusance, dochter van Claude François de Cusance en Ernestina van Wittem (XIIIc) [blz. 13], geboren in 1616, overleden (ongeveer 73 jaar oud) in 1689, trouwt met Albert van den Bergh (zie XIVA [blz. 14]).

Uit dit huwelijk een zoon:

1. Frederik Frans Graaf van den Bergh, geboren in 1643, overleden (ongeveer 18 jaar

oud) in 1661.

Albert van den Bergh *graaf van Bergh, baron van Boxmeer*, trouwt (1) met zijn nicht Maria Elisabeth Clara I van den Bergh (zie XIVa [blz. 14]).

Uit dit huwelijk 5 kinderen:

1. Levenloos geboren dochter van den Bergh, geboren in 1627.
2. Levenloos geboren dochter van den Bergh, geboren in 1629.
3. Levenloos geboren zoon van den Bergh, geboren op maandag 5 augustus 1630 te Bergh.
4. Levenloos geboren zoon van den Bergh, geboren op donderdag 18 maart 1632 te Boxmeer.
5. Levenloos geboren zoon van den Bergh, geboren op donderdag 6 januari 1633 te Boxmeer, overleden op vrijdag 7 januari 1633 aldaar.

XIVe. Marie Henriëtte de Cusance, dochter van Claude François de Cusance en Ernestina van Wittem (XIIIc) [blz. 13], geboren in 1624, overleden (ongeveer 77 jaar oud) in 1701, trouwt (1) met Ferdinand Varambon, overleden in 1656.

Uit dit huwelijk zijn geen kinderen bekend.

Marie Henriëtte de Cusance, trouwt (2) met Karel Eugenius van Arenberg, geboren in 1633, overleden (ongeveer 48 jaar oud) in 1681.

Uit dit huwelijk een zoon:

1. Philips Karel Franciscus van Arenberg-Aerschot, geboren in 1663, overleden (ongeveer 28 jaar oud) in 1691, volgt XVb [blz. 18].

Generatie XV

XVa. Henriëtte Francisca van Hohenzollern *markiezin te Bergen op Zoom (1672-1698)*, prinses van Hohenzollern, dochter van Eitel Friedrich van Hohenzollern en Maria Elisabeth II (Lieske) van den Bergh (XIVb) [blz. 14], geboren omstreeks 1642, Blijde Inkomste op dinsdag 25 februari 1681 te Bergen op Zoom, overleden (ongeveer 56 jaar oud) op vrijdag 17 oktober 1698 te Bergen op Zoom, begraven aldaar, trouwt (respectievelijk ongeveer 20 en ongeveer 19 jaar oud) in 1662 met haar achterneef Frédéric Maurits II de la Tour d'Auvergne *graaf van d'Auvergne, baron Limeuil en Burggraaf van Languais*, zoon van Frederik Maurits I de la Tour d'Auvergne en Eleonora Catharina Febronia van den Bergh, geboren op woensdag 15 januari 1642, overleden (65 jaar oud) op woensdag 23 november 1707 te Parijs [val-d'oise, Frankrijk].

Uit dit huwelijk 9 kinderen:

1. Kind de la Tour d'Auvergne, geboren op maandag 29 januari 1663 te Bergen op Zoom, overleden (1 jaar oud) op zaterdag 17 mei 1664 aldaar.
2. Frederik Godfried de la Tour d'Auvergne, geboren op woensdag 23 juli 1664.
3. Maria Anna de la Tour d'Auvergne, geboren in 1669, kloosterzuster, overleden (ongeveer 38 jaar oud) in 1707.
4. Emanuel Maurits de la Tour d'Auvergne, geboren op zaterdag 6 december 1670, overleden (31 jaar oud) op vrijdag 17 maart 1702 te Bergen op Zoom.
5. Hendrik Oswald de la Tour d'Auvergne, geboren op donderdag 5 november 1671, Kardinaal-Aartsbisschop te Wenen [wien, Oostenrijk].
6. François Egon de la Tour d'Auvergne, geboren in december 1675, overleden (34 jaar oud) op zondag 27 juli 1710 te Douai [nord, Frankrijk], volgt XVIa [blz. 19].
7. Frederik Constatijn de la Tour d'Auvergne, geboren op vrijdag 3 april 1682 te Parijs [val-d'oise, Frankrijk], kanunnik te Straatsburg [rhin (bas), Frankrijk], proost te Luik [luik, België], overleden (50 jaar oud) op donderdag 5 juni 1732 te Straatsburg [rhin (bas), Frankrijk].
8. Elisabeth Eleonora de la Tour d'Auvergne, abdis te Terigny.
9. Louise Emelia de la Tour d'Auvergne, kloosterzuster.

Frédéric Maurits II de la Tour d'Auvergne *graaf van d'Auvergne, baron Limeuil en Burggraaf van Languais*, zoon van Frederik Maurits I de la Tour d'Auvergne en Eleonora Catharina Febronia van den Bergh, trouwt (2) met Elisabeth van Wassenaar-Sterenberg. Uit dit huwelijk zijn geen kinderen bekend.

XVb. Philips Karel Franciscus van Arenberg-Aerschot *hertog van Arenberg, Aerschot en Croy*, zoon van Karel Eugenius van Arenberg en Marie Henriëtte de Cusance (XIVe) [blz. 18],

geboren in 1663, overleden (ongeveer 28 jaar oud) in 1691, trouwt met Maria Heriette Theresia del Caretto.

Uit dit huwelijk 2 kinderen:

1. Marie Anna van Arenberg-Aerschot, geboren op woensdag 31 augustus 1689, overleden (46 jaar oud) op dinsdag 24 april 1736 te Utrecht, volgt XVIb [blz. 19].
2. Leopold Philips van Arenberg-Aerschot *hertog van Arenberg en Aerschot*, geboren op zaterdag 14 oktober 1690 te Brussel [vlaams-brabant, België], overleden (63 jaar oud) op maandag 4 maart 1754 te Heverlee [vlaams-brabant, België], trouwt (ongeveer 20 jaar oud) in 1711 met Marie-Françoise Pignatelli, dochter van Nicola Pignatelli Pignatelli en Maria van Egmont. Uit dit huwelijk zijn geen kinderen bekend.

Generatie XVI

XVIa. François Egon de la Tour d'Auvergne *prins van Auvergne, markies te Bergen op Zoom (1698-1710)* (XVIa) [blz. 19], zoon van Frédéric Maurits II de la Tour d'Auvergne en Henriëtte Francisca van Hohenzollern (XVa) [blz. 18], geboren in december 1675, Blijde Inkomste op vrijdag 25 maart 1707 te Bergen op Zoom, overleden (34 jaar oud) op zondag 27 juli 1710 te Douai [nord, Frankrijk], begraven te Bergen op Zoom, trouwt (respectievelijk 31 en 18 jaar oud) op zondag 20 november 1707 te Antwerpen [antwerpen, België] met Marie Anna van Arenberg-Aerschot, dochter van Philips Karel Franciscus van Arenberg-Aerschot (XVb) [blz. 18] en Maria Heriette Theresia del Caretto (zie XVIb [blz. 19]).

XVIb. Marie Anna van Arenberg-Aerschot, dochter van Philips Karel Franciscus van Arenberg-Aerschot (XVb) [blz. 18] en Maria Heriette Theresia del Caretto, geboren op woensdag 31 augustus 1689, overleden (46 jaar oud) op dinsdag 24 april 1736 te Utrecht, trouwt (1) met François Egon de la Tour d'Auvergne (zie XVIa [blz. 19]).

Uit dit huwelijk een dochter:

1. Marie Henriëtte de la Tour d'Auvergne, geboren op woensdag 24 oktober 1708 te Bergen op Zoom, overleden (19 jaar oud) op woensdag 28 juli 1728 te Ilpostein, volgt XVII [blz. 19].

Marie Anna van Arenberg-Aerschot, trouwt (2) met Simon Martin de Maisy.

Uit dit huwelijk 3 kinderen:

1. Therese de Maisy, geboren omstreeks 1712.
2. François Martin de Maisy, geboren omstreeks 1713.
3. Marie Anne de Maisy, geboren omstreeks 1719.

Generatie XVII

XVII. Marie Henriëtte de la Tour d'Auvergne *markiezin te Bergen op Zoom (1713-1728)*, dochter van François Egon de la Tour d'Auvergne (XVIa) [blz. 19] en Marie Anna van Arenberg-Aerschot (XVIb) [blz. 19], geboren op woensdag 24 oktober 1708 te Bergen op Zoom, Blijde Inkomste op maandag 16 februari 1722 te Bergen op Zoom, overleden (19 jaar oud) op woensdag 28 juli 1728 te Ilpostein, begraven te Sulzbach [saarland, Duitsland], trouwt (respectievelijk 13 en 22 jaar oud) op zondag 15 februari 1722 te Bergen op Zoom met Johan Christiaan Joseph van Palts-Sulzbach, geboren op zaterdag 23 januari 1700 te Sulzbach [saarland, Duitsland]. Uit dit huwelijk 2 kinderen:

1. Karel Philip Theodoor van Palts-Sulzbach *paltsgraaf aan de Rijn, hertog van Beieren, markies te Bergen op Zoom (1729-1799)*, geboren op zondag 10 december 1724 te Drogenbosch [vlaams-brabant, België], verkozen in de orde van het Gulden Vlies in 1788, overleden (74 jaar oud) op zaterdag 16 februari 1799 te München [bavaria, Duitsland], trouwt (respectievelijk 17 en 21 jaar oud) op woensdag 17 januari 1742 te Mannheim [baden-württemberg, Duitsland] met Elisabeth Maria Aloyse Augusta van der Palts, geboren op vrijdag 17 januari 1721 te Mannheim [baden-württemberg, Duitsland], overleden (73 jaar oud) op zondag 17 augustus 1794 te Weinheim [baden-württemberg, Duitsland]. Uit dit huwelijk zijn geen kinderen bekend.
2. Maria Anna Louisa Henriëtte van Palts-Sulzbach, geboren en overleden op

zaterdag 29 mei 1728 te Ilpostein.
Johan Christiaan Joseph van Palts-Sulzbach, trouwt (2) met Eleonora Philippina Christina
van Hessen-Rheinfels-Rothenburg.
Uit dit huwelijk zijn geen kinderen bekend.